

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ - ΤΜΗΥΠ

ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΙΙ

B. Μεγαλοοικονόμου

Μέθοδοι Προσπέλασης Χωρικών Δεδομένων ΙΙ

Spatial Access Methods (SAMs) ΙΙ

Γενική επισκόπηση

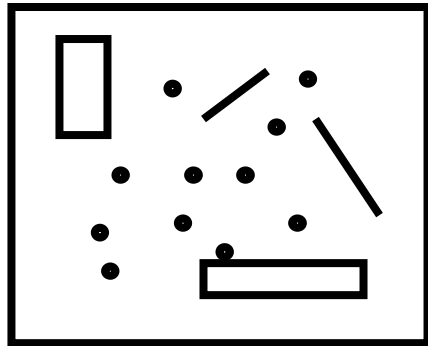

- Δεικτοδότηση πολυμέσων
  - spatial access methods
    - πρόβλημα dfn
    - k-d trees
    - point quadtrees
    - MX-quadtrees
    - z-ordering
    - R-trees

Spatial Access Methods - πρόβλημα

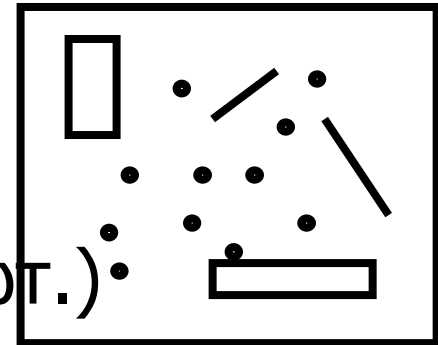
- Δοθείσας μίας συλλογής γεωμετρικών σχημάτων (σημεία, γραμμές, πολύγωνα ...)
- οργανώστε τα στο δίσκο, ώστε να απαντηθούν spatial ερωτήματα(όπως;)

Spatial Access Methods -

πρόβλημα

- Δοθείσας μίας συλλογής γεωμετρικών σχημάτων (σημεία, γραμμές, πολύγωνα ...)
- οργανώστε τα στο δίσκο, ώστε να απαντήσετε
  - range queries
  - k-nn queries
  - spatial joins (‘όλα τα ζεύγη’ ερωτ.)

SAMs – Λεπτομερές διάγραμμα

- spatial access methods
  - problem defn
  - k-d trees
  - point quadtrees
  - MX-quadtrees
  - z-ordering
  - R-trees

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

- R-trees

- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
- (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
- (διαγραφή)
- (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
- ανάλυση απόδοσης
- παραλλαγές (packed; hilbert;...)

R-trees

- z-ordering: σπάει τις περιοχές σε κομμάτια -> εξάλειψη διπλοτυπιών
- πώς μπορούμε να το αποφύγουμε;
- Ιδέα: Minimum Bounding Rectangles

R-trees

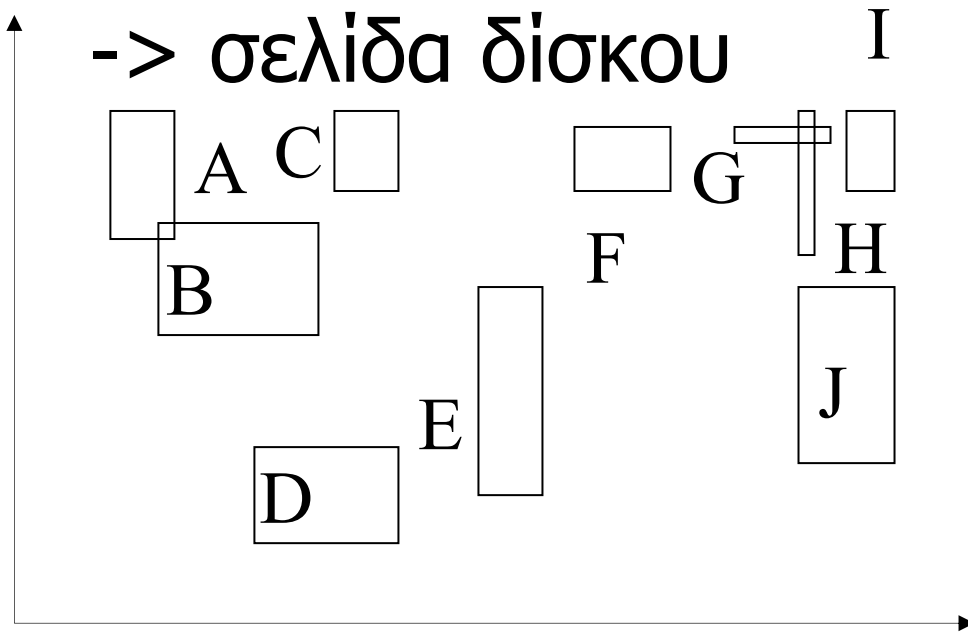
- [Guttman 84] Κεντρική ιδέα: επιτρέπει στους γονείς να επικαλύπτουν!
  - => εγγυημένη 50% αξιοποίηση
  - => ευκολότεροι αλγόριθμοι εισαγωγής/split.
  - (χειρίζεται μόνο Minimum Bounding Rectangles - **MBRs**)

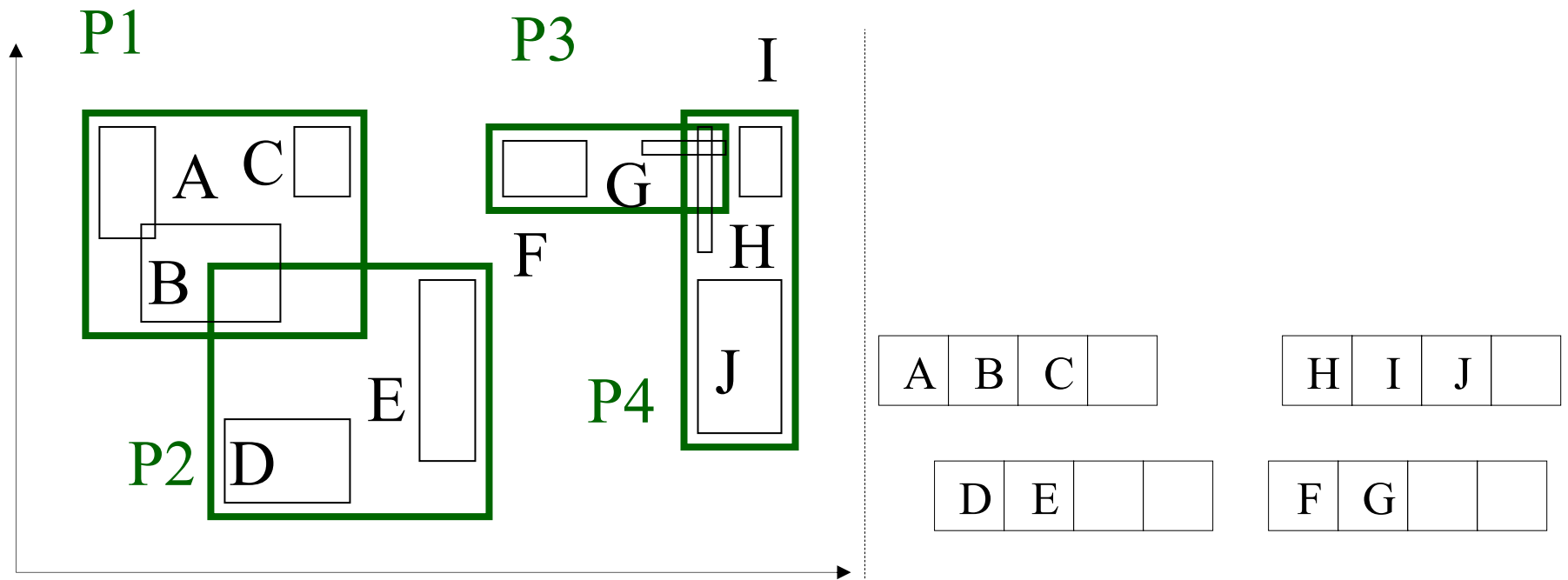
R-trees

- πχ., με fanout 4: ομαδοποίησε κοντινά ορθογώνια στους γονείς MBRs. Κάθε ομάδα -> σελίδα δίσκου

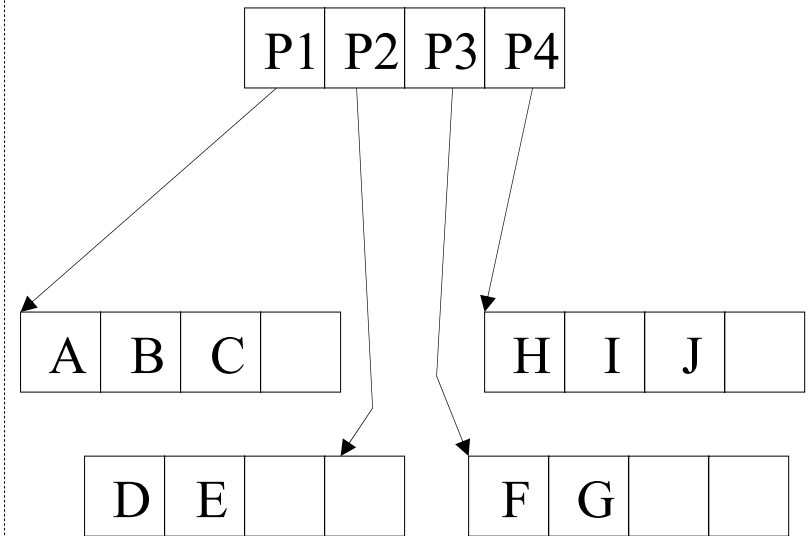
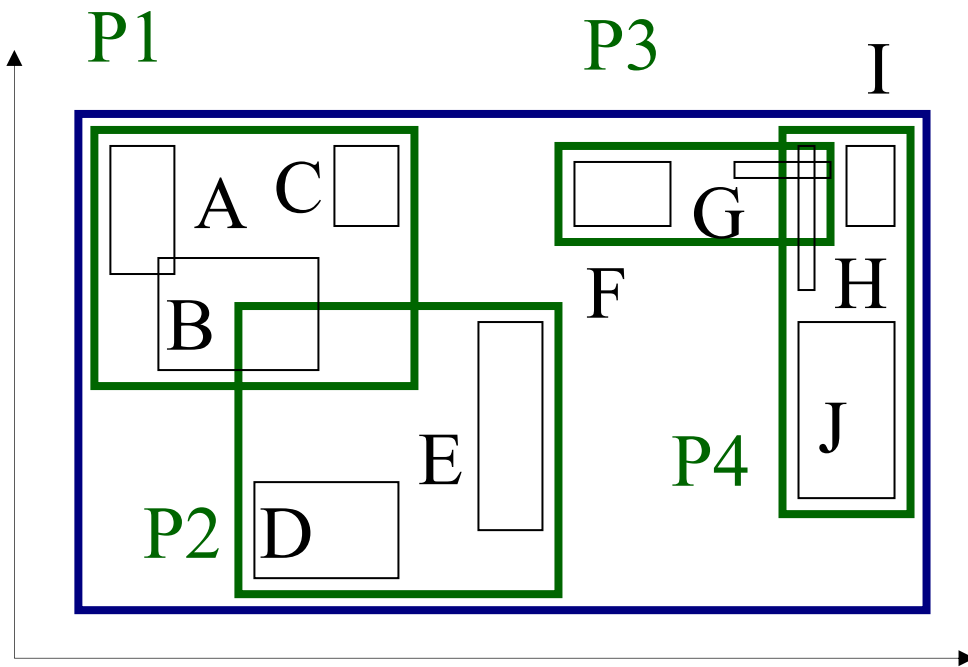
R-trees

- πχ., με fanout 4:

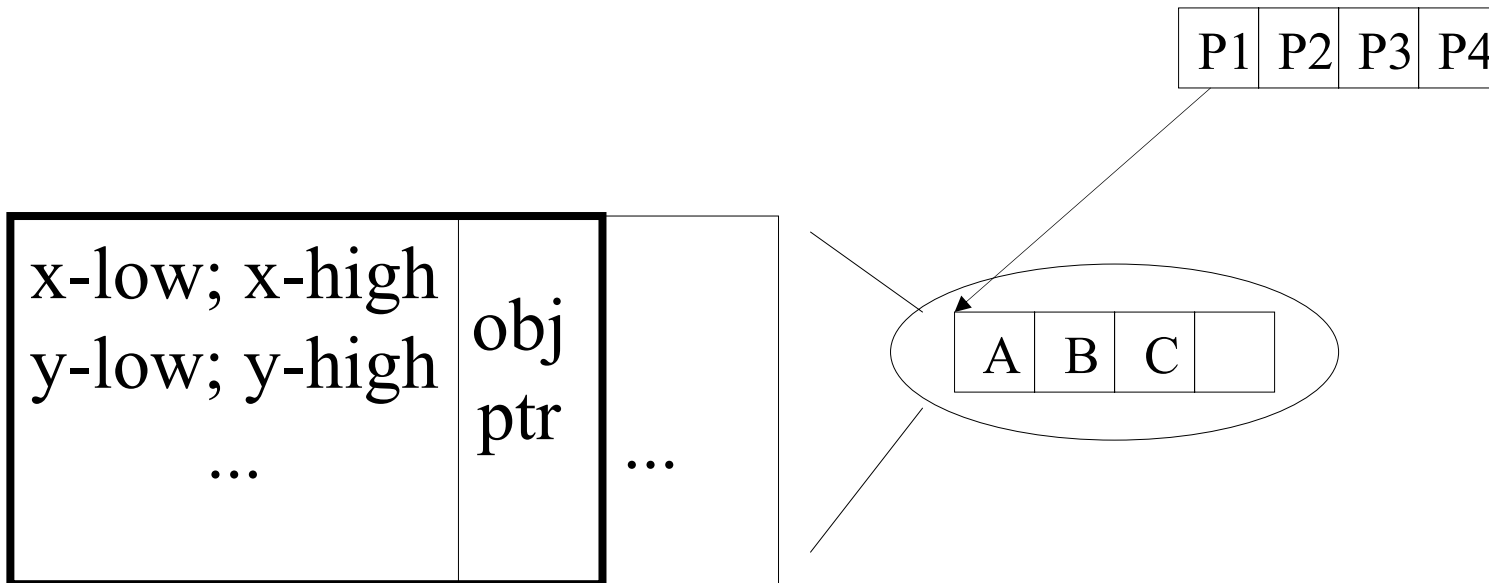
R-trees

- πχ., με fanout 4:

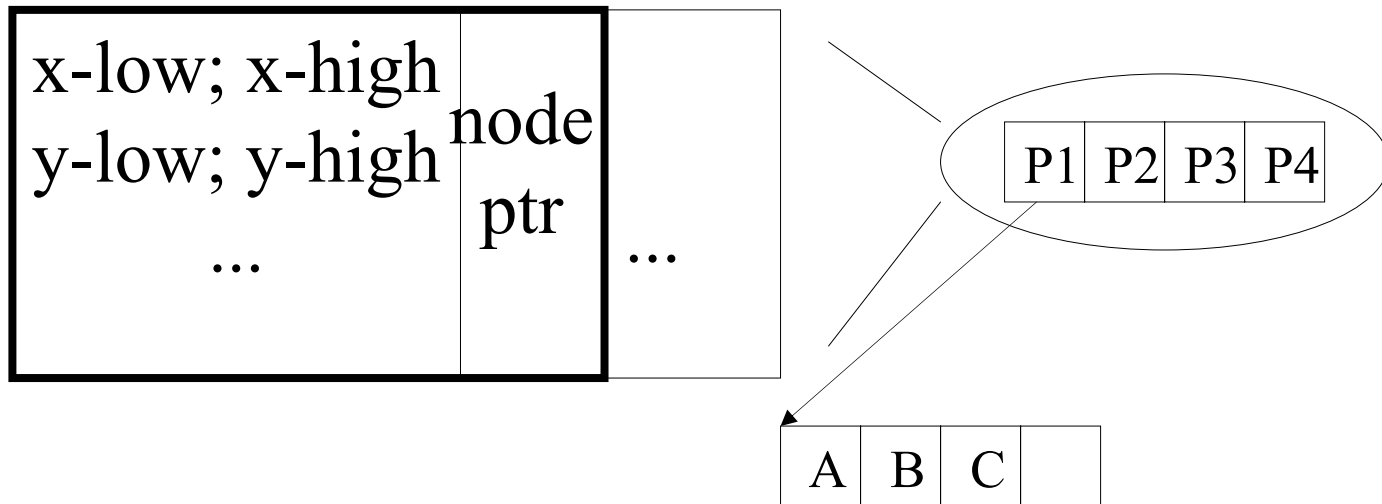
R-trees - οργάνωση κόμβων

- $\{(MBR; \text{obj-ptr})\}$ για φύλλα

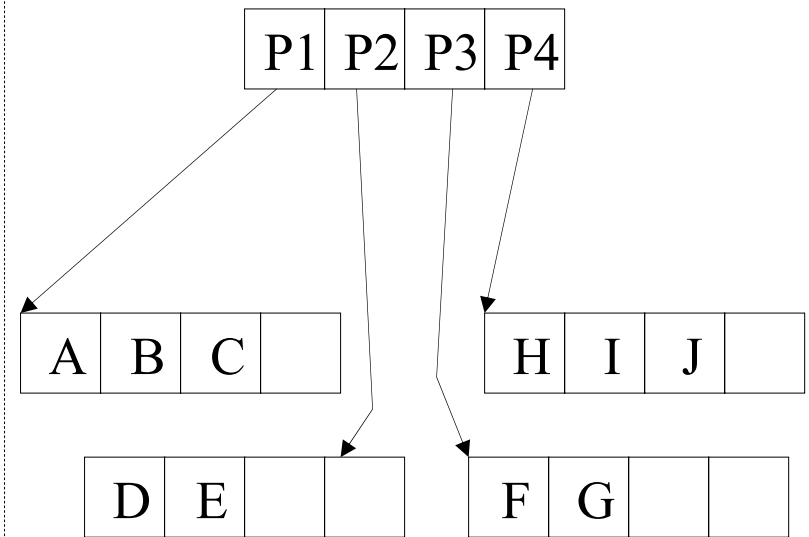
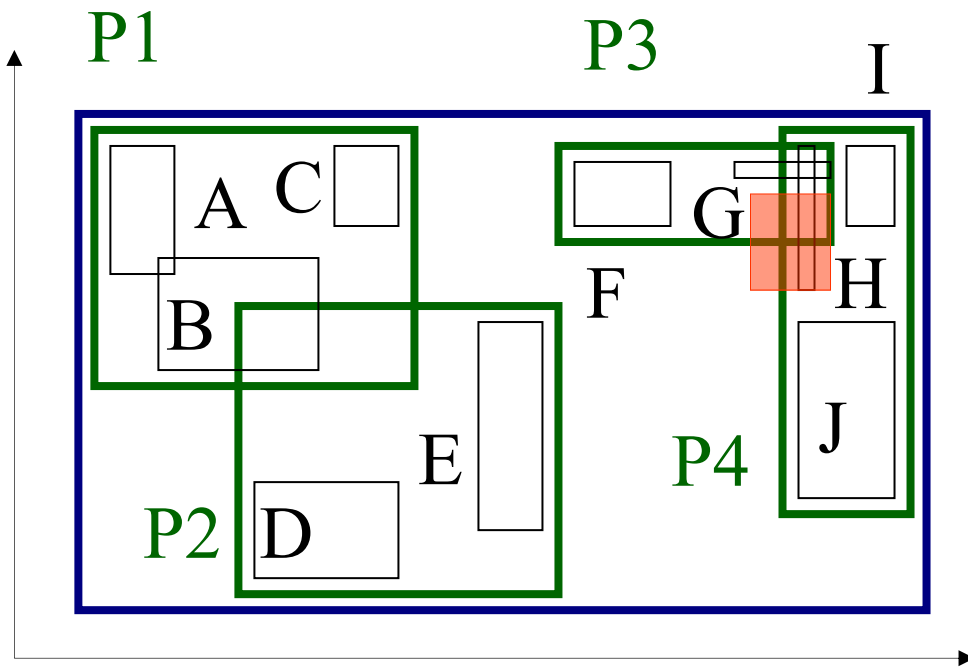

R-trees - οργάνωση κόμβων

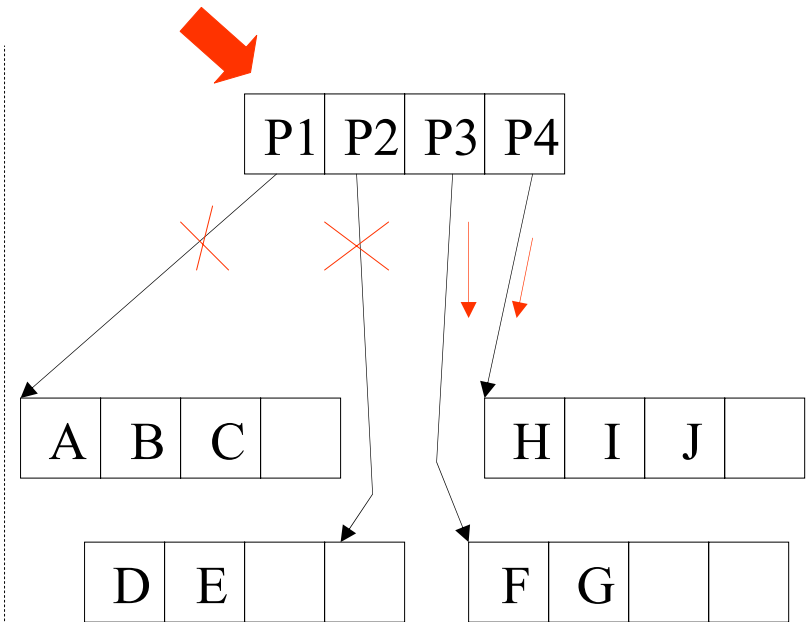
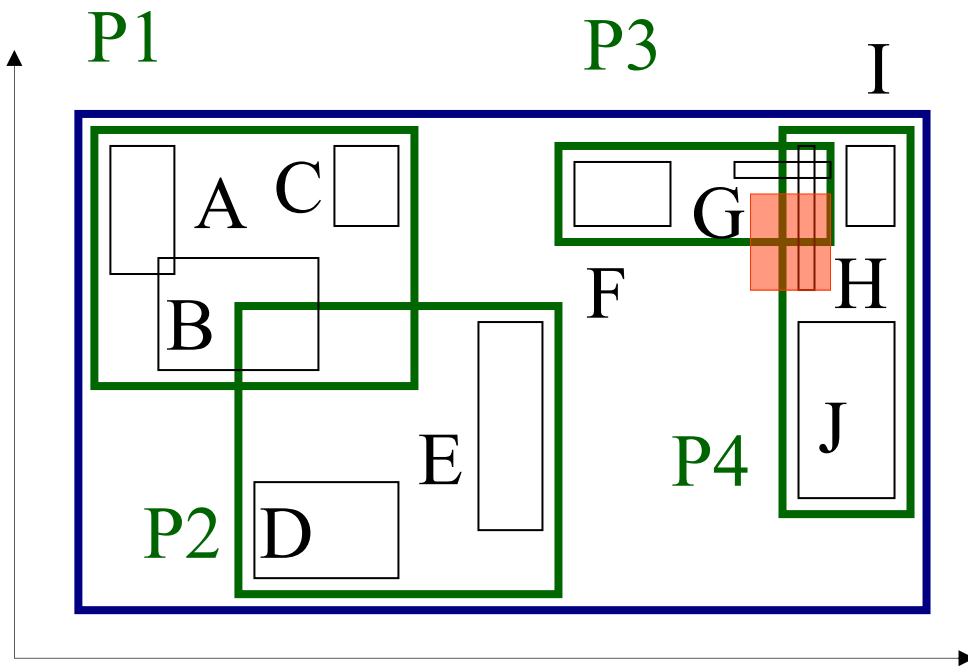
- $\{(MBR; \text{node-ptr})\}$ για μη-φύλλα

R-trees - αναζήτηση εύρους;

R-trees - αναζήτηση εύρους;

R-trees - αναζήτηση εύρους

Παρατηρήσεις:

- Κάθε κόμβος γονέας καλύπτει πλήρως τα παιδιά του
- ένα MBR παιδί μπορεί να καλύπτετε από περισσότερους από έναν πατέρα – αποθηκεύεται κάτω από ΜΟΝΟ ΕΝΑΝ από αυτούς. (π.χ., δεν χρειάζεται εξαίληψη διπλοτύπων)
- ένα σημειακό ερώτημα μπορεί να ακολουθεί πολλές διακλαδώσεις.
- όλα δουλεύουν για **κάθε** διάσταση

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

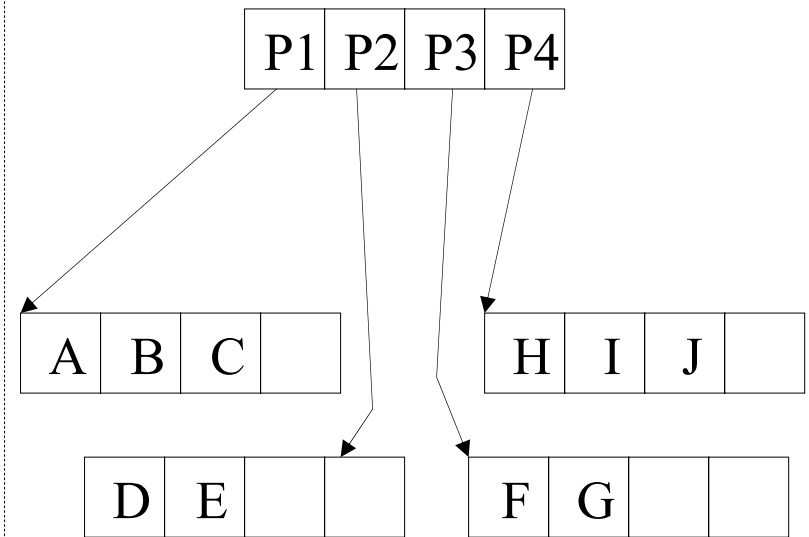
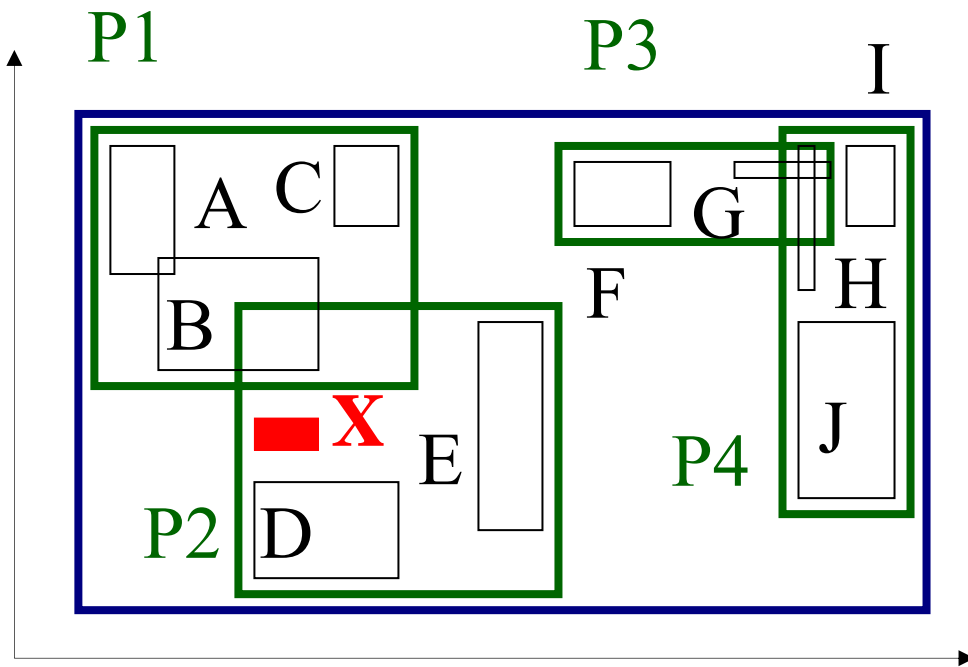

- R-trees

-
- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
  - (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
  - (διαγραφή)
  - (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
  - ανάλυση απόδοσης
  - παραλλαγές (packed; hilbert;...)

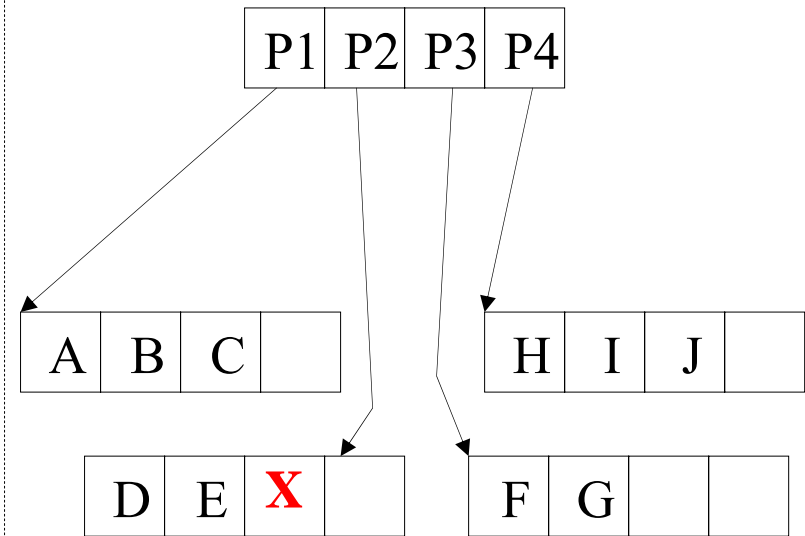
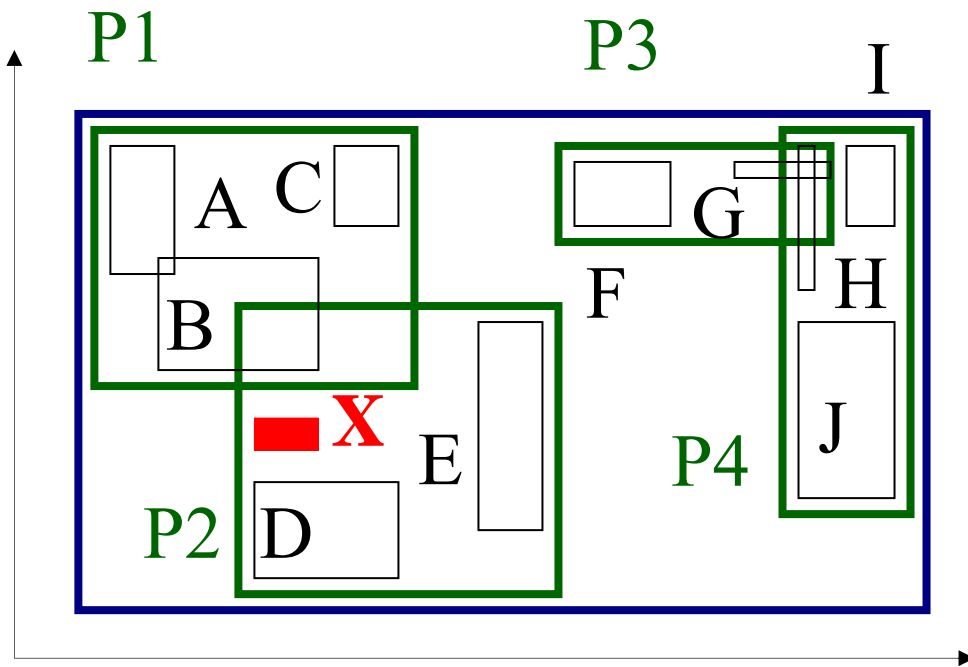
R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'X'

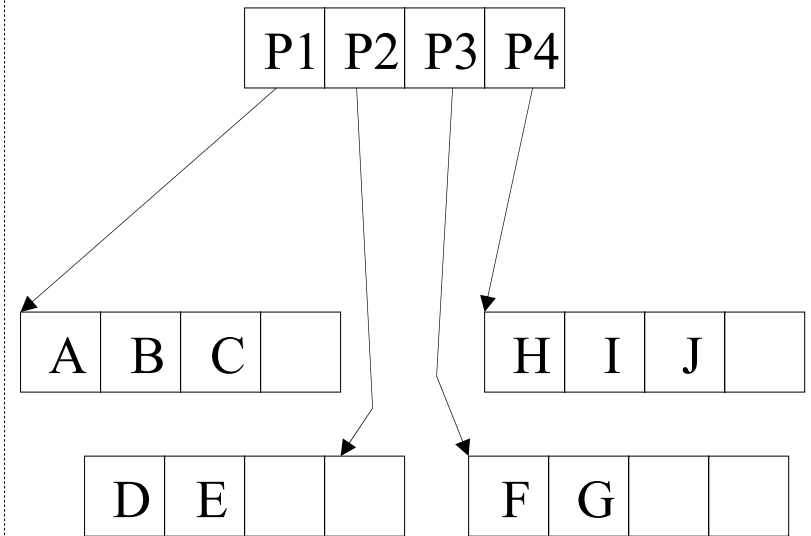
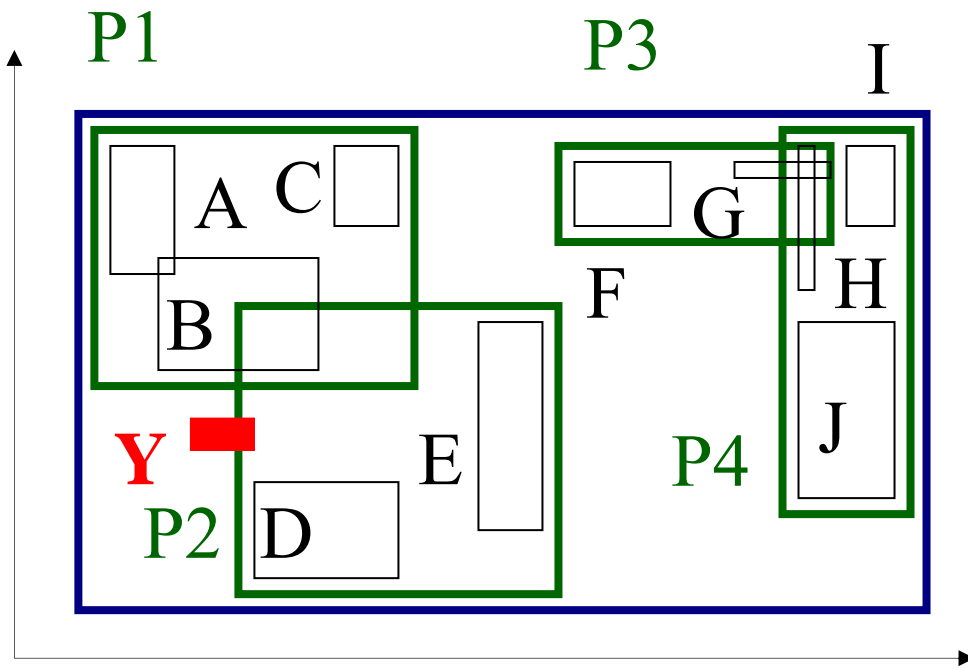
R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'X'

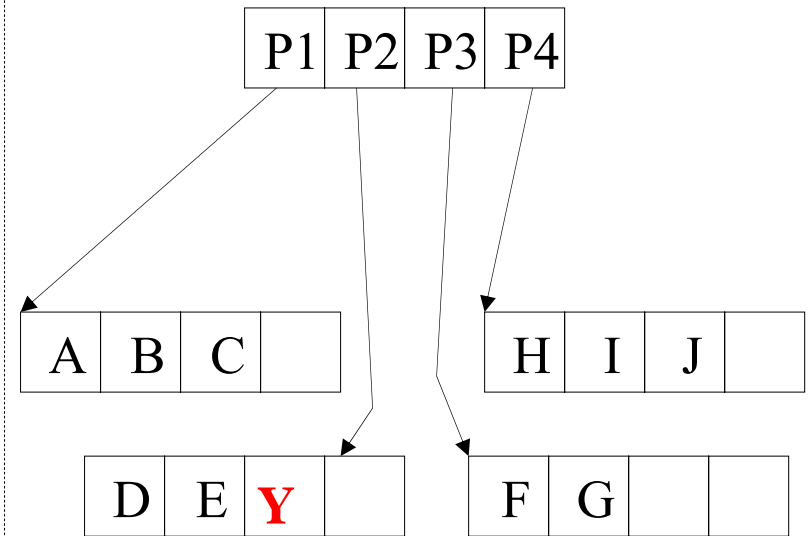
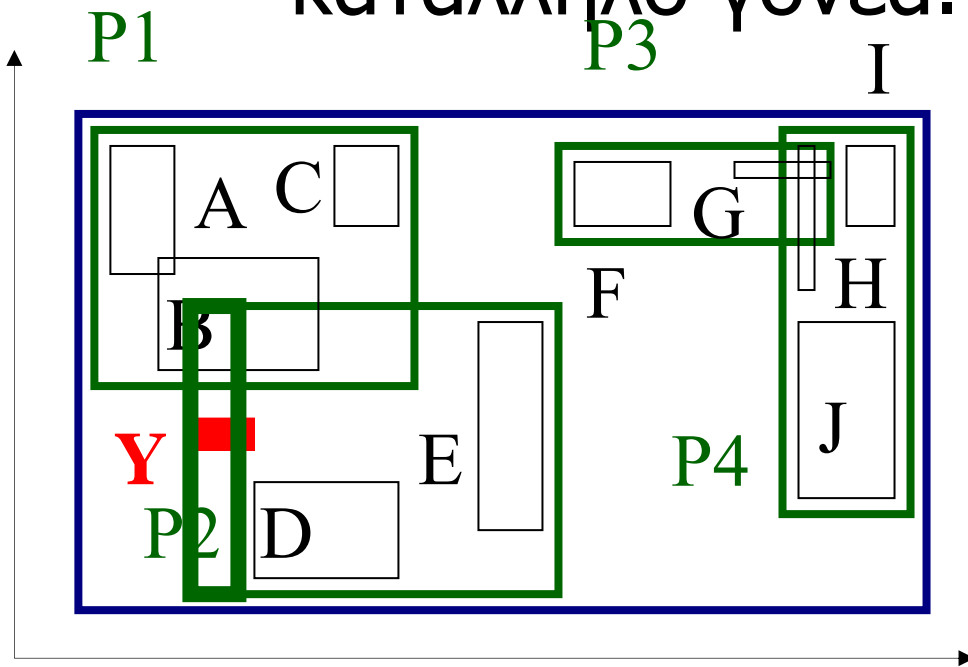
R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'Υ'

R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'Y' : επέκτεινε τον κατάλληλο γονέα.

R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'Υ': επέκτεινε τον κατάλληλο γονέα.
- Ε: πώς μετράμε την 'καταλληλότητα'?

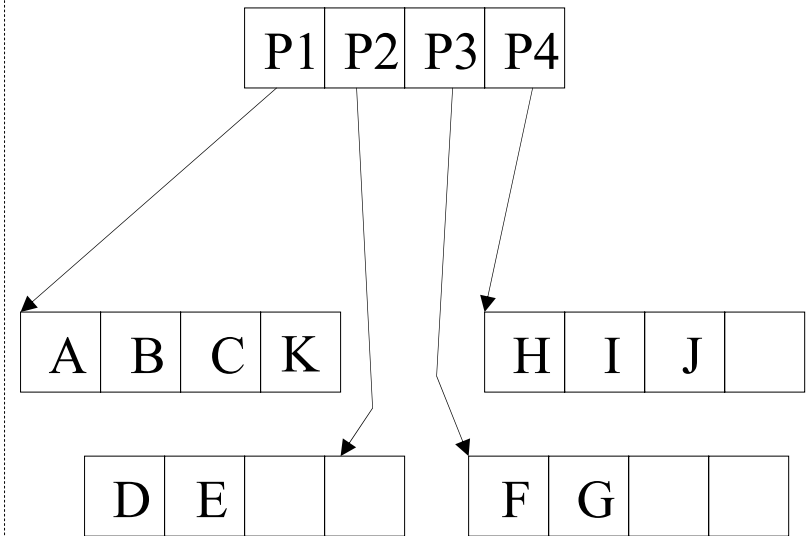
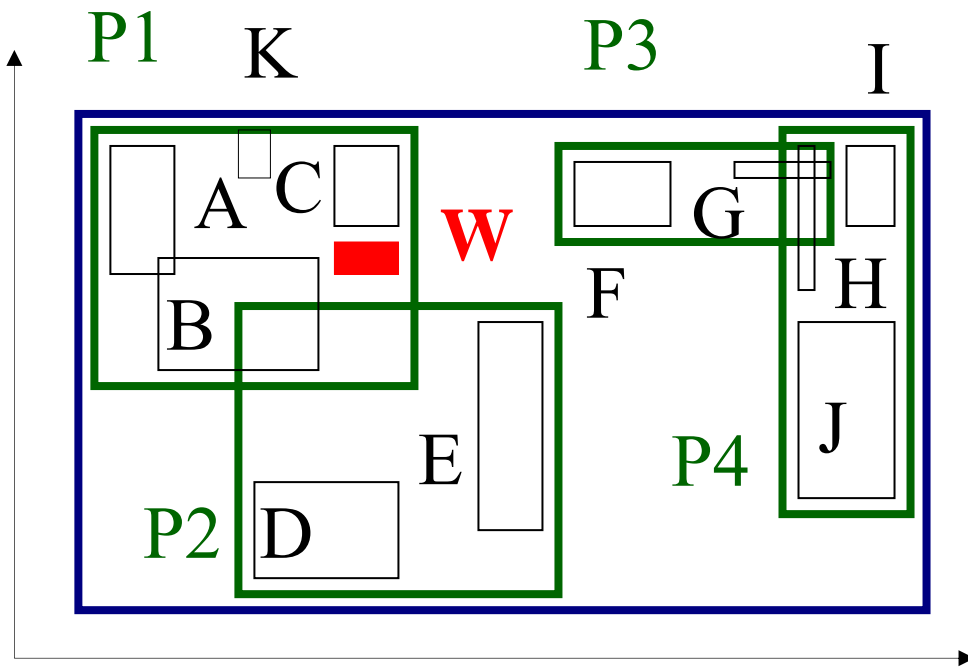
R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'Υ': επέκτεινε τον κατάλληλο γονέα.
- **E:** πώς μετράμε την 'καταλληλότητα'?
- **A:** αυξάνοντας σε περιοχή (όγκο) (λεπτομερές: αργότερα, βλέπε 'ανάλυση απόδοσης')
- **E:** τι γίνεται αν δεν υπάρχει χώρος. Πώς να διαχωριστεί;

R-trees - εισαγωγή

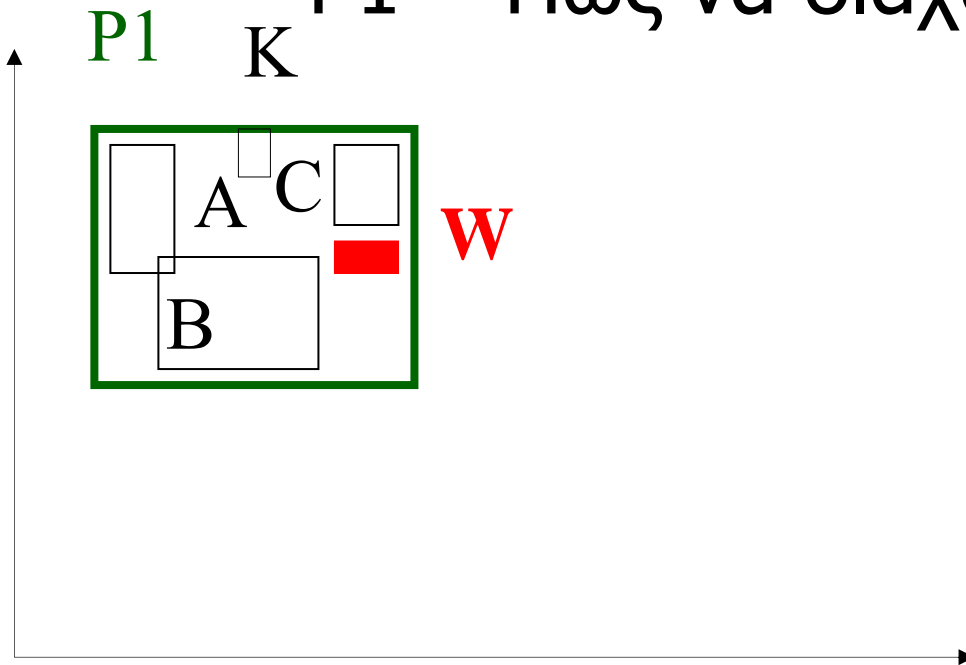
- πχ., ορθογώνιο 'W'

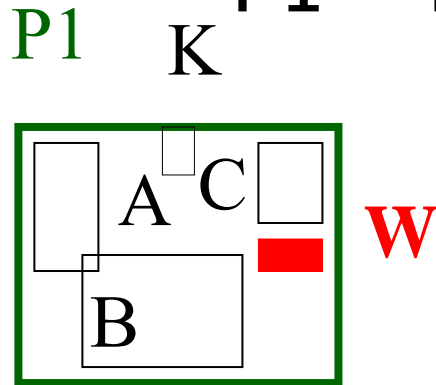
R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'W' – επικεντρώστε στο 'P1' - Πώς να διαχωριστεί;

R-trees - εισαγωγή

- πχ., ορθογώνιο 'W' - επικεντρώστε στο 'P1' - Πώς να διαχωριστεί;

- (A1: plane sweep,

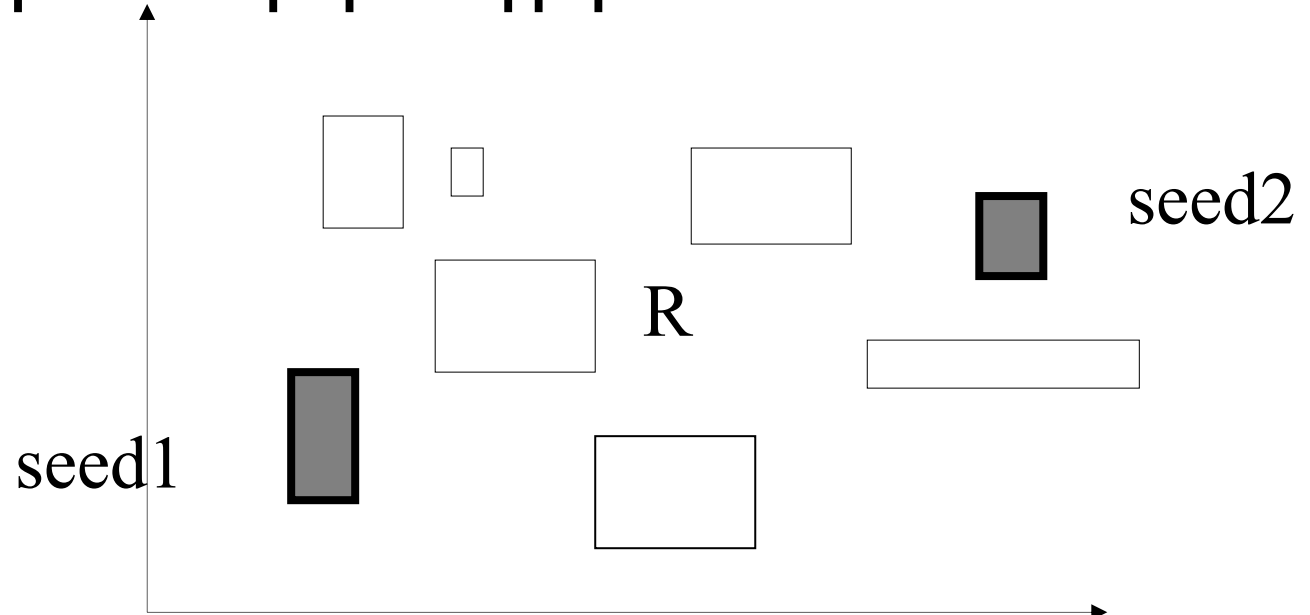
Μέχρι το 50% του ορθογωνίου)

- A2: 'linear' split
- A3: quadratic split
- A4: exponential split

R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'

R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'
- **E:** πώς μετράμε την 'εγγύτητα'?

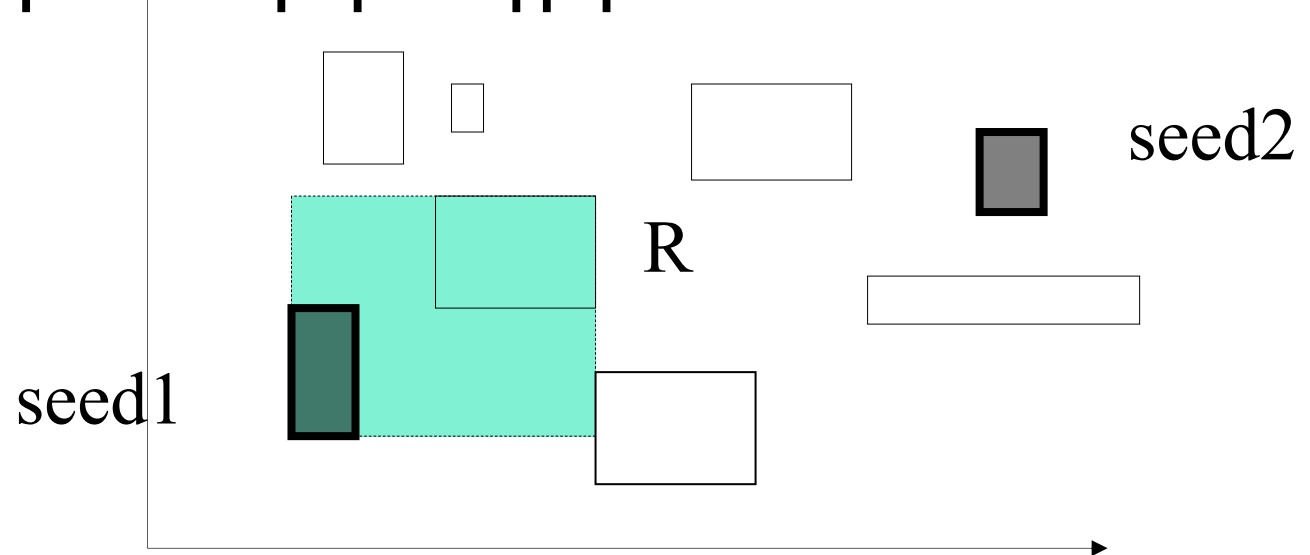
R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'
- **E:** πώς μετράμε την 'εγγύτητα'?
- **A:** αυξάνοντας τη περιοχή (ένταση)

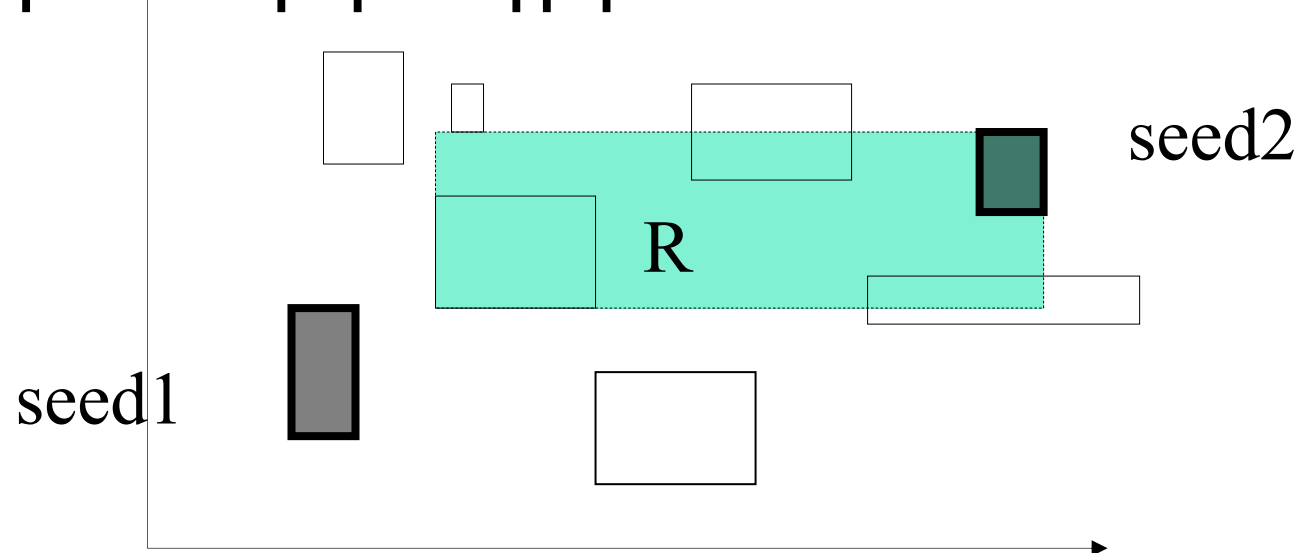
R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'

R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'

R-trees - εισαγωγή & split

- επιλέξτε δύο ορθογώνια ως 'πηγές'
- αναθέστε κάθε ορθογώνιο 'R' στη 'πλησιέστερη' 'πηγή'
- έξυπνη ιδέα: προ-διατάξτε τα ορθογώνια σύμφωνα με delta της εγγύτητα(πχ., προγραμματίστε πρώτα τις ευκολότερες επιλογές!)

R-trees - εισαγωγή - ψευδοκώδικας

- επιλέξτε σε ποιον πατέρα θα εισάγετε το νέο ορθογώνιο (‘πλησιέστερο’ πατέρα)
- αν υπερχειλίσει, διαχωρίστε σε δύο, χρησιμοποιώντας (έστω) τον quadratic split αλγόριθμο
  - Διαδώστε το διαχωρισμό προς τα πάνω, αν χρειάζεται
- ενημερώστε τους MBRs των επηρεαζόμενων πατέρων.

R-trees - εισαγωγή - παρατηρήσεις

- υπάρχουν **πολύ** περισσότεροι αλγόριθμοι διαχωρισμού

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

- R-trees

- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
- (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
- ➔ ■ (διαγραφή)
- (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
- ανάλυση απόδοσης
- παραλλαγές (packed; hilbert;...)

R-trees - διαγραφή

- διαγραφή ορθογωνίου
- αν υπερχειλίσει
  - //

R-trees - διαγραφή

- διαγραφή ορθογωνίου
- αν υπερχειλίσει
  - προσωρινά διαγράψτε όλα τους συγγενείς (!)
  - διαγράψτε τον πατρικό κόμβο και
  - επανα-εισάγετε τους

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

- R-trees

- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
- (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
- (διαγραφή)
- ➔ ■ (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
- ανάλυση απόδοσης
- παραλλαγές (packed; hilbert;...)

R-trees - range αναζήτηση

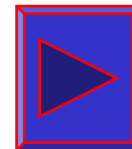
ψευτοκώδικας:

ελέγξτε τη ρίζα

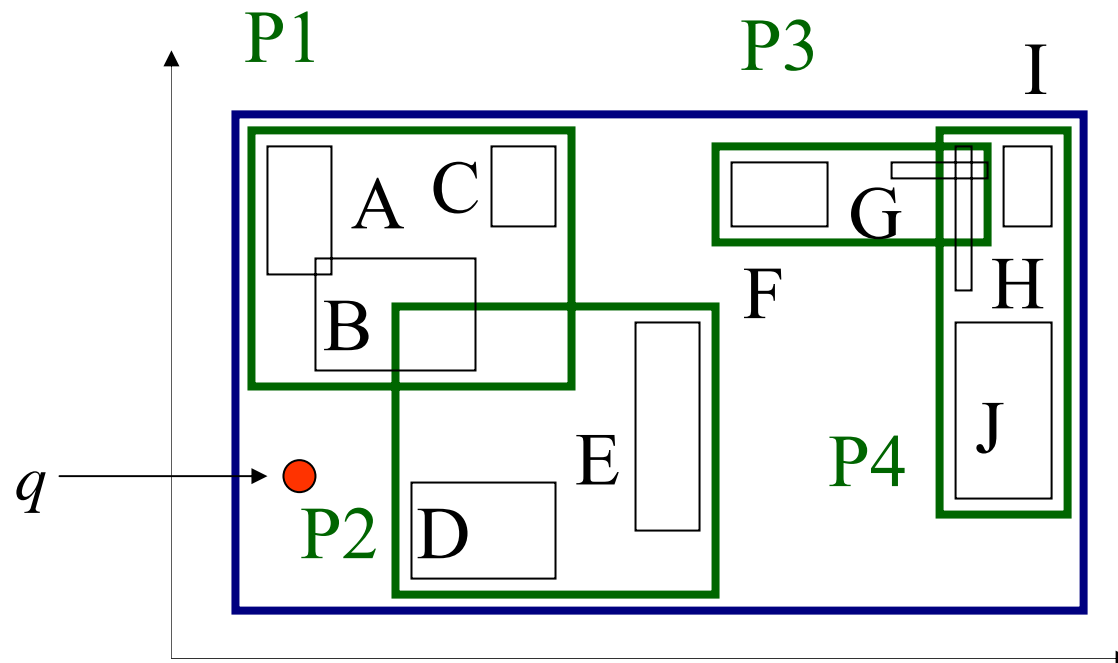
για κάθε κλαδί,

αν το MBR τέμνει το ορθογώνιο του
ερωτήματος

εφάρμοσε αναζήτηση-εύρους (ή
τύπωσε το, αν είναι φύλλο)

R-trees - ηη αναζήτηση

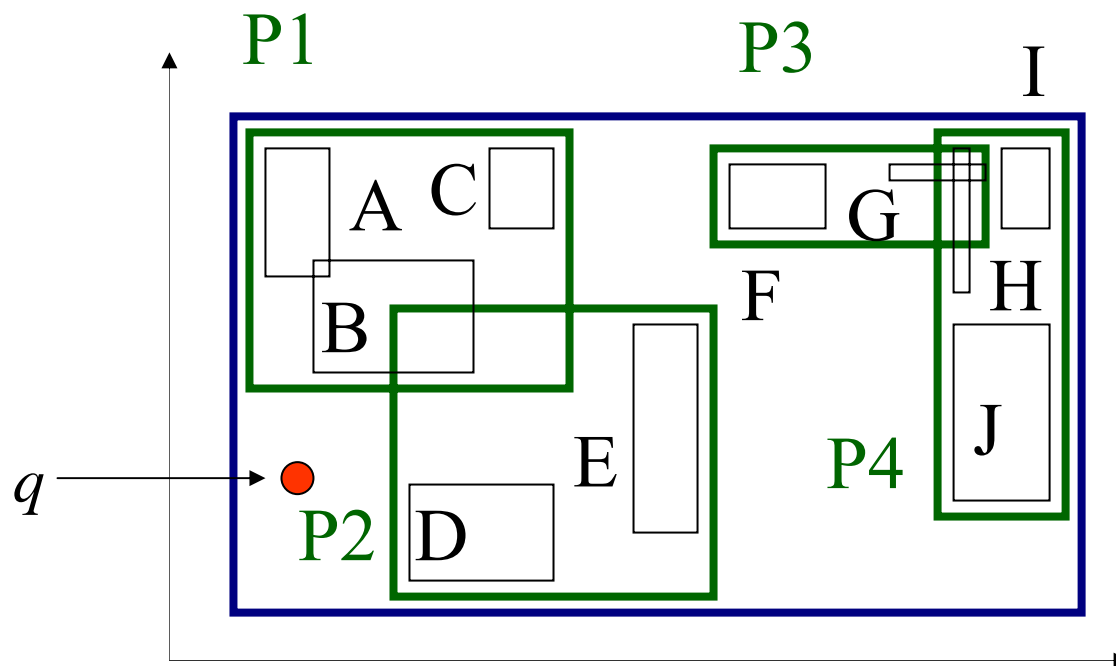

R-trees - η αναζήτηση

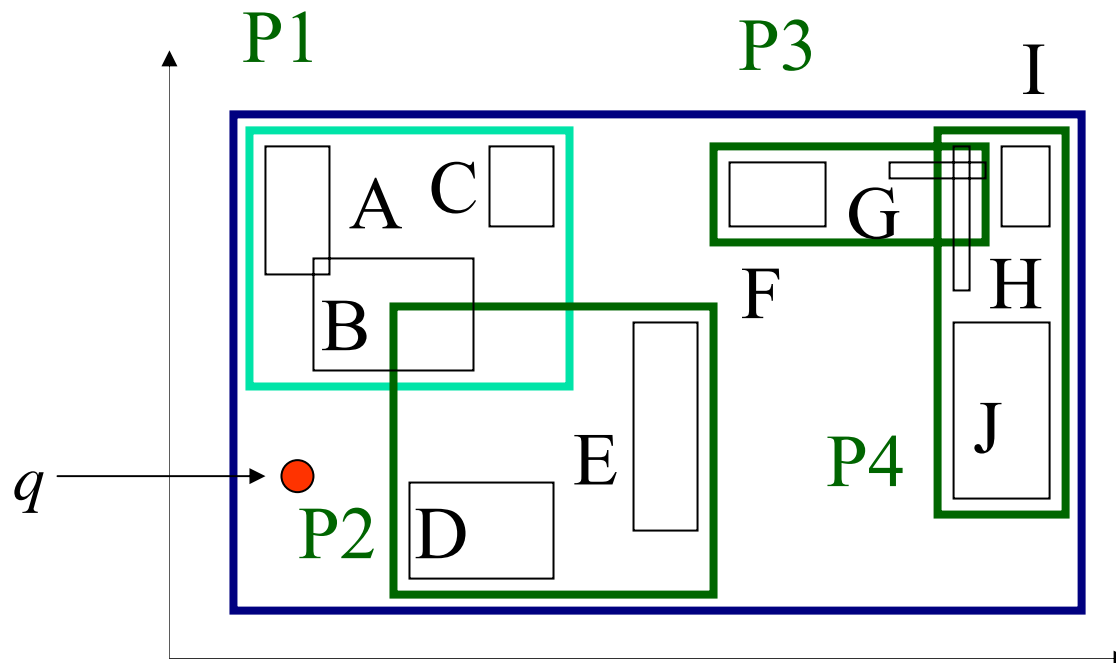
- **E:** Πώς; (βρες τον πλησιέστερο γείτονα, εκλέπτουμε...)

R-trees - η αναζήτηση

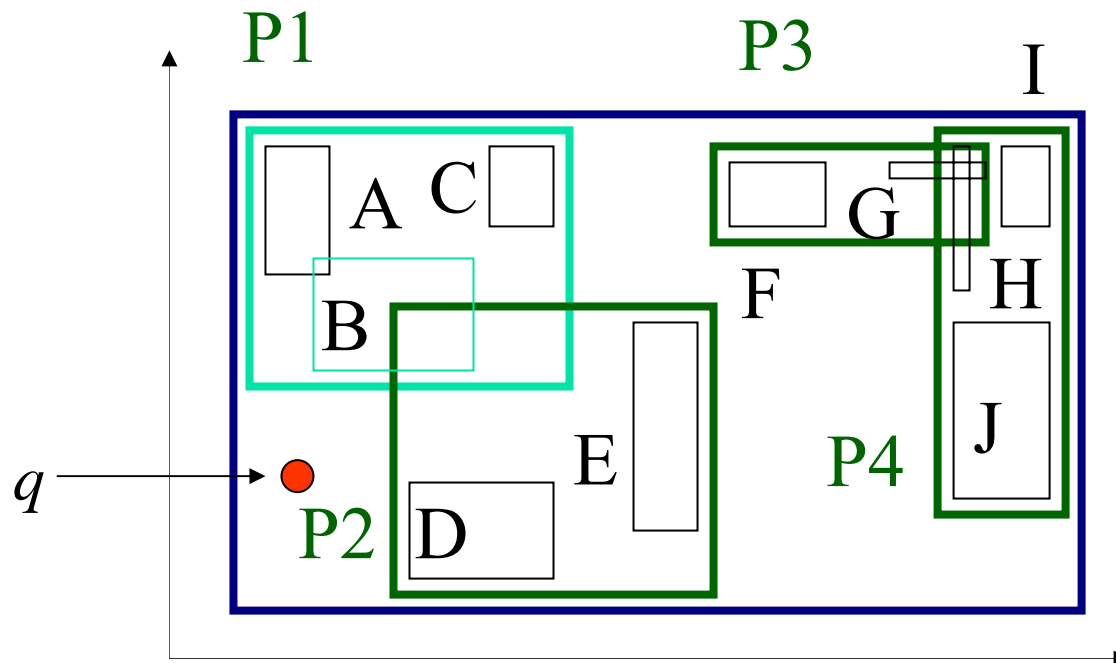
- **A1:** depth-first αναζήτηση, στη συνέχεια, αναζήτηση εύρους

R-trees - η αναζήτηση

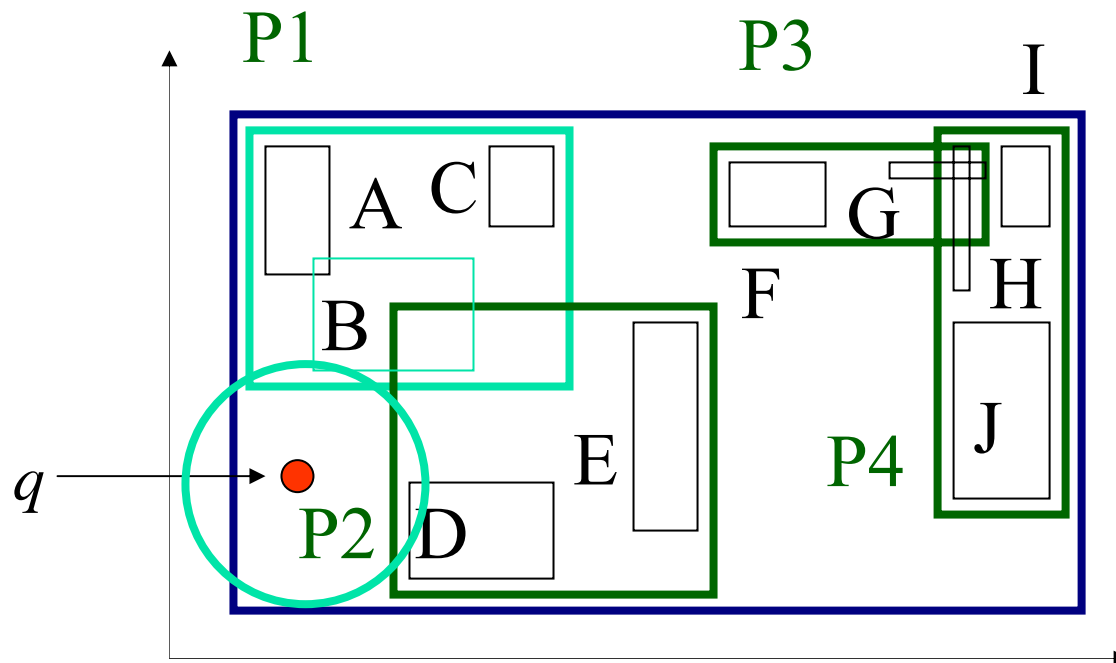
- **A1:** depth-first αναζήτηση, στη συνέχεια, αναζήτηση εύρους

R-trees - η αναζήτηση

- **A1:** depth-first αναζήτηση, στη συνέχεια, αναζήτηση εύρους

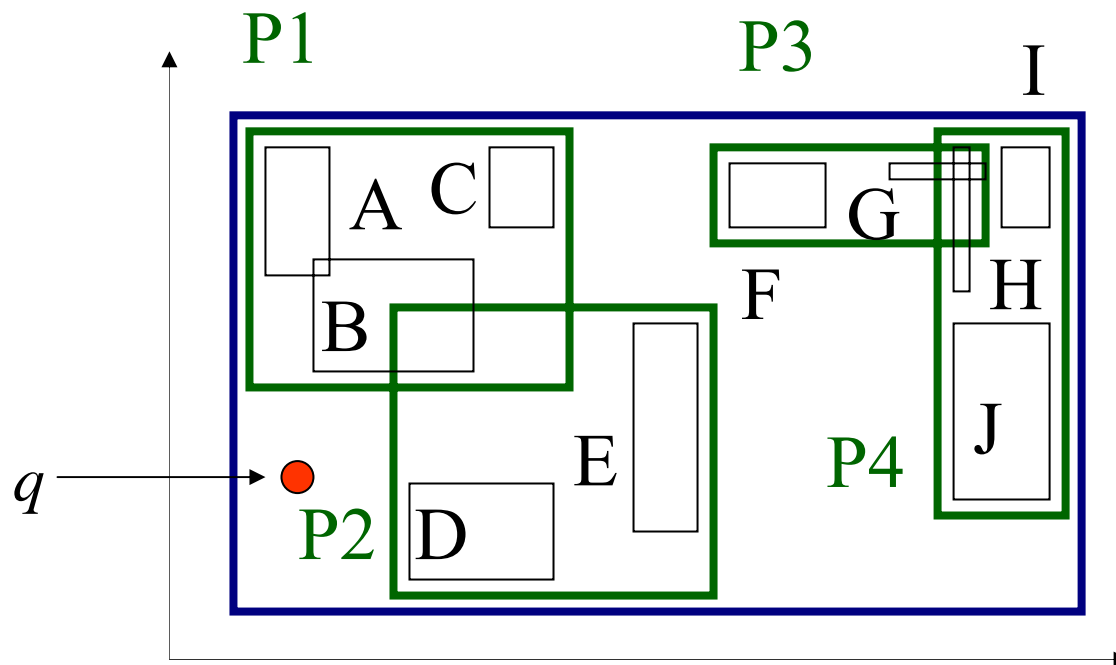

- **A2:** [Roussopoulos+, sigmod95]:
  - ουρές προτεραιότητας, με υποσχόμενα MBRs και την βέλτιστη και χείριστη απόσταση
- κεντρική ιδέα:

R-trees - η αναζήτηση

θεωρήστε μόνο τα P2 και P4, χάριν παραδείγματος

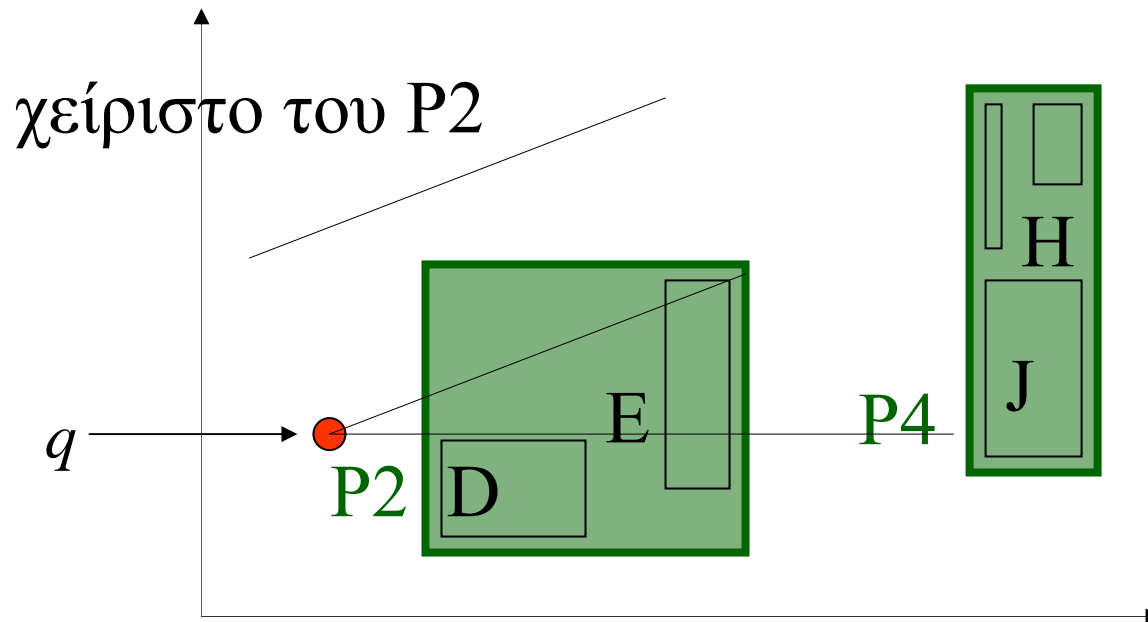
R-trees - η αναζήτηση

βέλτιστο του P4

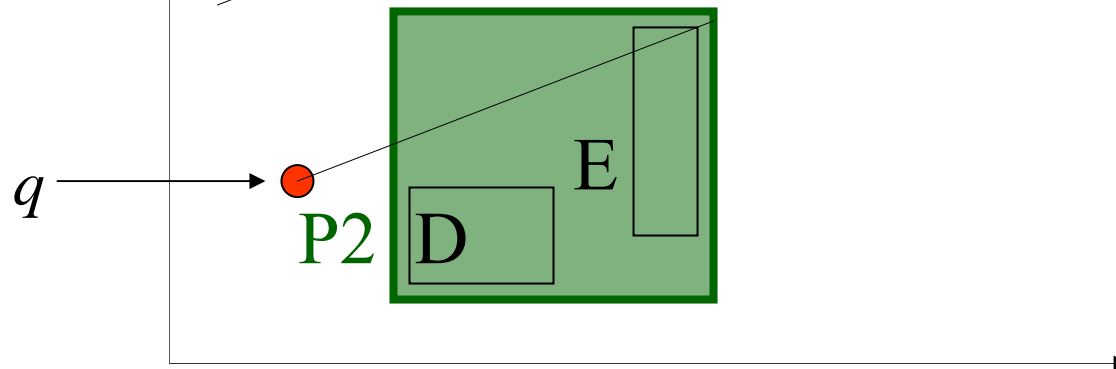
$\Rightarrow$ P4 είναι άχρηστο

για 1-nn

- ποιο είναι πραγματικά το χείριστο για το P2, πχ;

χείριστο του P2

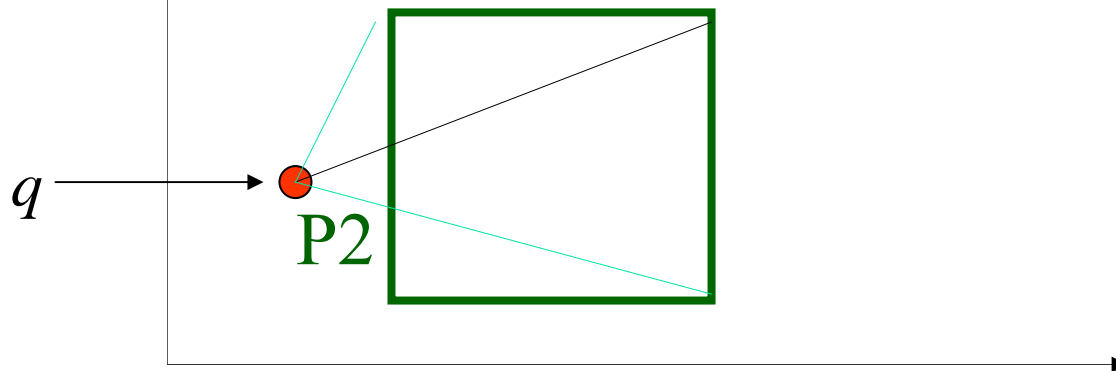

R-trees - η αναζήτηση

- ποιο είναι πραγματικά το χειρίστο για το P2, πχ;
- **A:** το μικρότερο από τα δύο τμήματα!

- παραλλαγές: [Hjaltonson & Samet] αυξητικό ηη:
  - φτιάξτε μια ουρά προτεραιότητας (priority queue)
  - ερεύνησε αρκετά από το δένδρο, για να βεβαιωθείς ότι έχεις το k ηη
  - για να βρεις το $(k+1)$ -στό, έλεγξε την ουρά και ερεύνησε λίγο παραπάνω το δένδρο
- 'βέλτιστο' (αλλά, μπορεί να χρειαστεί πολύ μνήμη)

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

skip

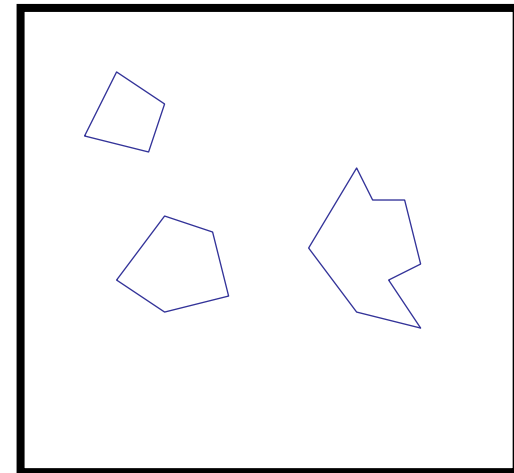
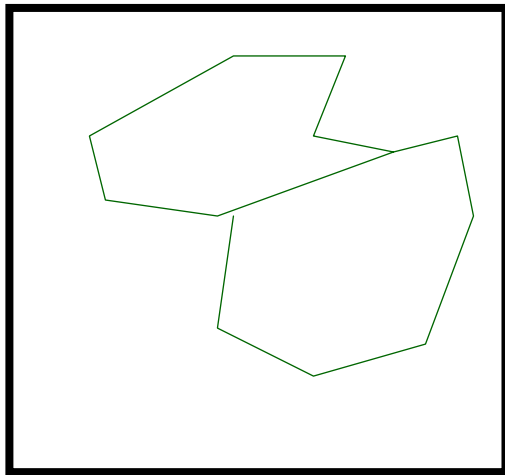
■ R-trees

- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
- (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
- (διαγραφή)
- ➔ ■ (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
- ανάλυση απόδοσης
- παραλλαγές (packed; hilbert;...)

R-trees - spatial joins

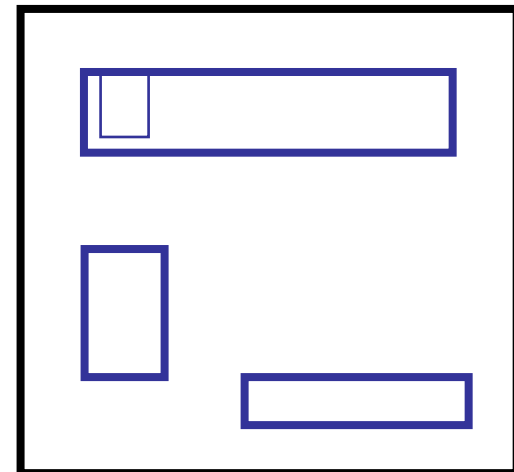
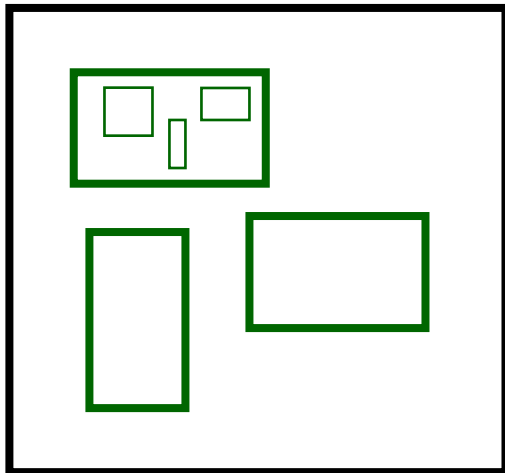
Spatial joins: βρες (γρήγορα) όλους
τους νομούς που τέμνουν λίμνες

R-trees - spatial joins

Υποθέστε ότι και τα δύο είναι οργανομένα σε R-trees:

R-trees - spatial joins

για κάθε πατέρα $P1$ του δένδρου $T1$
για κάθε πατέρα $P2$ του δένδρου $T2$
αν το MBRs τους τέμνει,
επεξεργαστείτε τα αναδρομικά (πχ.,
ελέγξτε τα παιδιά τους)

Βελτιώσεις - παραλλαγές:

- [Seeger+, sigmod 92]: κάνε κάποια προεπεξεργασία, κάνε plane-sweeping για να αποφύγετε $N1 * N2$ ελέγχους για τομές
- [Lo & Ravishankar, sigmod 94]: 'seeded' R-trees (πολλές δημοσιεύσεις πάνω σε spatial joins, χωρίς R-trees: [Koudas+ Sevcik], κτλ.)

SAMs - Λεπτομερές διάγραμμα

- R-trees

- κύρια ιδέα, δομή αρχείων
- (αλγόριθμοι: εισαγωγή/split)
- (διαγραφή)
- (αναζήτηση: εύρος, nn, spatial joins)
- ανάλυση απόδοσης
- παραλλαγές (packed; hilbert;...)

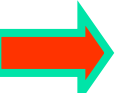

R-trees - παραλλαγές

Guttman's R-trees ενέπνευσαν
περισσότερη δουλειά

-
- μπορούμε να κάνουμε καλύτερους διαχωρισμούς;
  - τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
  - τί συμβαίνει με άλλα συνοριακά σχήματα;

R-trees - παραλλαγές

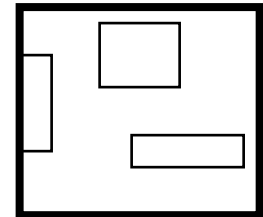
Guttman's R-trees ενέπνευσαν περισσότερη δουλειά

- μπορούμε να κάνουμε καλύτερους διαχωρισμούς;
  - π.χ, defer splits;

R-trees - παραλλαγές

A: R*-trees [Kriegel+, SIGMOD90]

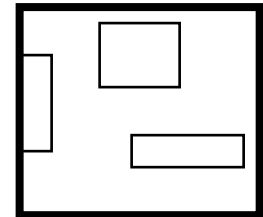
- defer splits, επιβάλλοντας επανα-εισαγωγές, π.χ.: αντί για διαχωρισμό, προσωρινά διάγραψε μερικές οντότητες, συρρικνώνοντας το περίσσιο MBR, και επανα-εισήγαγε αυτές τις οντότητες
- Ποιες να επανα-εισάγετε;
- Πόσες?

R-trees - παραλλαγές

A: R*-trees [Kriegel+, SIGMOD90]

- defer splits, επιβάλλοντας επανα-εισαγωγές, π.χ.: αντί για διαχωρισμό, προσωρινά διάγραψε μερικές οντότητες, συρρικνώνοντας το περίσσιο MBR, και επανα-εισήγαγε αυτές τις οντότητες
- Ποιες να επανα-εισάγετε;
- Πόσες? A: 30%

R-trees - παραλλαγές

E: Άλλοι τρόποι για defer splits;

R-trees - παραλλαγές

E: Άλλοι τρόποι για defer splits;

A: Σπρώξτε μερικά κλειδιά προς το πλησιέστερο αδελφό κόμβο
(πλησιέστερο = ;;)

R-trees - παραλλαγές

R*-trees: Επίσης προσπαθήστε να ελαχιστοποιήσετε τη περιοχή ΚΑΙ το περίμετρο, στο διαχωρισμό.

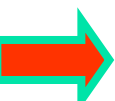
Απόδοση: υψηλότερη αξιοποίηση του χώρου, γρηγορότερα από τα απλά R-trees. Μία από τις **πιο επιτυχημένες** παραλλαγές του R-tree.

R-trees - παραλλαγές

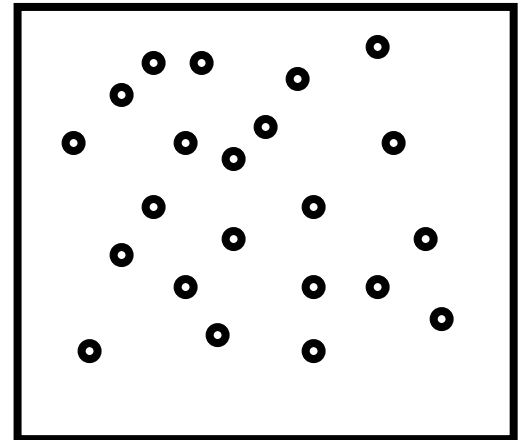
Guttman's R-trees ενέπνευσαν **περισσότερη** δουλειά

-
- μπορούμε να κάνουμε καλύτερους διαχωρισμούς;
  - τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
    - Hilbert R-trees
  - τί συμβαίνει με άλλα συνοριακά σχήματα;

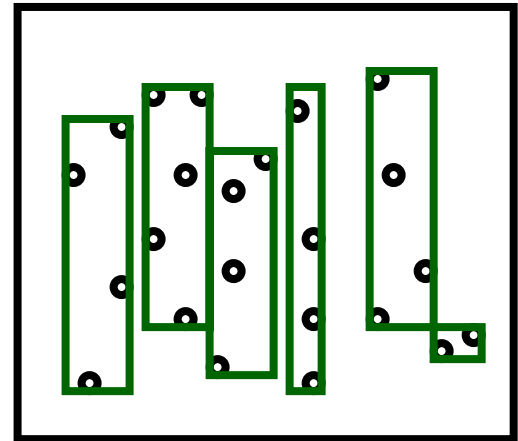
R-trees - παραλλαγές

- τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
- **E:** Βέλτιστος τρόπος για στοίβασμα σημείων;

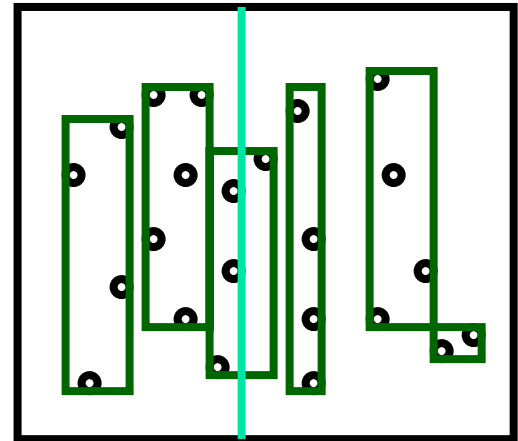
R-trees - παραλλαγές

- τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
- **E**: Βέλτιστος τρόπος για στοίβασμα σημείων;
- **A1**: plane-sweep
βέλτιστο για ερωτήματα στο 'x';
χειρίστο για 'y'

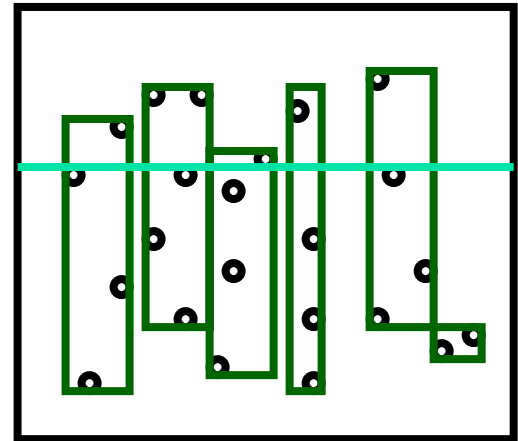
R-trees - παραλλαγές

- τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
- **E**: Βέλτιστος τρόπος για στοίβασμα σημείων;
- **A1**: plane-sweep
βέλτιστο για ερωτήματα στο 'x';
χειρίστο για 'y'

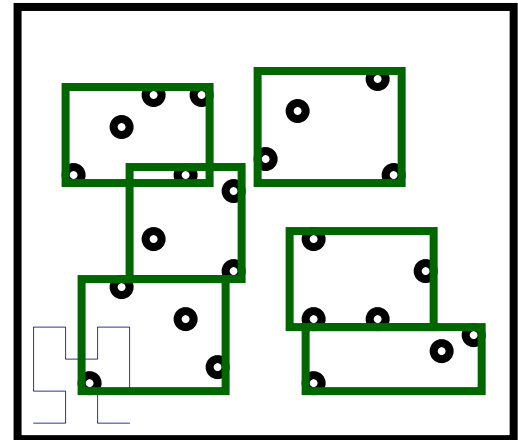
R-trees - παραλλαγές

- τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
- **E**: Βέλτιστος τρόπος για στοίβασμα σημείων;
- **A1**: plane-sweep
βέλτιστο για ερωτήματα στο 'x';
χειρίστο για 'y'
- **E**: Πώς βελτιώνεται;

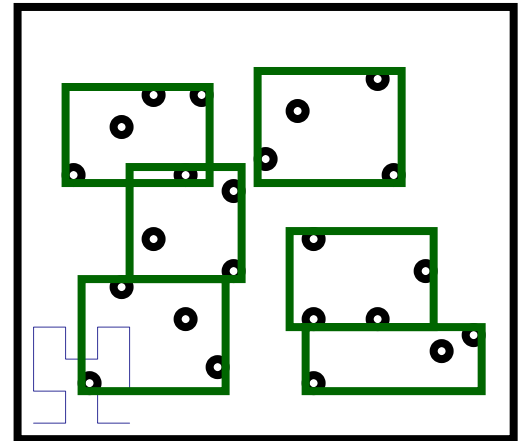
R-trees - παραλλαγές

- A: plane-sweep on HILBERT curve!

R-trees - παραλλαγές

- **A:** plane-sweep on HILBERT curve!
- Στη πράξη, μπορεί να γίνει δυναμικά (πώς;), επίσης και να χειριστεί εύρη (πώς;)
- **A:** [Kamel+, VLDB94]

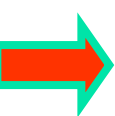

R-trees - παραλλαγές

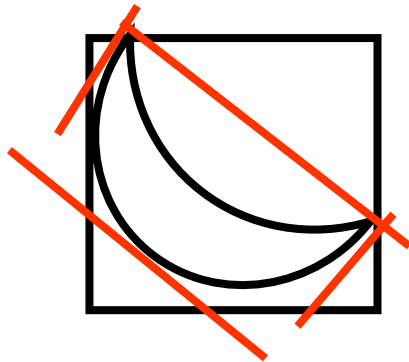

Guttman's R-trees ενέπνευσαν
περισσότερη δουλειά

- μπορούμε να κάνουμε καλύτερους διαχωρισμούς;
  - τί συμβαίνει με στατικά δεδομένα (χωρίς εισ/διαγ/ενημ);
    - Hilbert R-trees
  - τί συμβαίνει με άλλα συνοριακά σχήματα;
-

R-trees - παραλλαγές

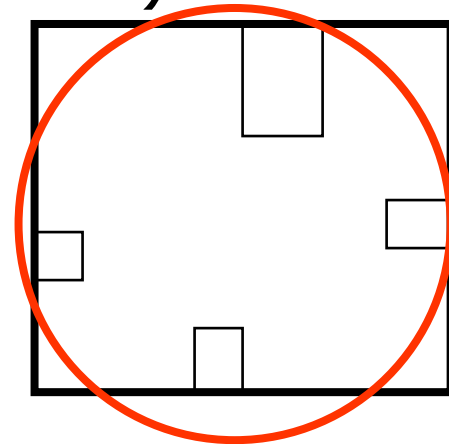
- τί συμβαίνει με άλλα συνοριακά σχήματα; (και γιατί;)
- A1: arbitrary-orientation lines (cell-tree, [Guenther])
- A2: P-trees (πολύγωνα δένδρα) (MB πολύγωνο: 0, 90, 45, 135 μοιρών γραμμές)

R-trees - παραλλαγές

- A3: L-shapes; τρύπες (hB-tree)
- A4: TV-trees [Lin+, VLDB-Journal 1994]
- A5: SR-trees [Katayama+, SIGMOD97]
(χρησιμοποιείτε στη Informedia)

R-trees - συμπεράσματα

- Δημοφιλής μέθοδος, like multi-d B-trees
- εγγυημένη αξιοποίηση
- καλοί χρόνοι αναζήτησης (για μικρές διαστάσεις τουλάχιστον)
- R*- , Hilbert- and SR-trees: still used
- Informix ships DataBlade with R-trees

Αναφορές

-
- Guttman, A. (June 1984). R-Trees: A Dynamic Index Structure for Spatial Searching. Proc. ACM SIGMOD, Boston, Mass.
  - Jagadish, H. V. (May 23-25, 1990). Linear Clustering of Objects with Multiple Attributes. ACM SIGMOD Conf., Atlantic City, NJ.
  - Lin, K.-I., H. V. Jagadish, et al. (Oct. 1994). "The TV-tree - An Index Structure for High-dimensional Data." VLDB Journal 3: 517-542.

Αναφορές, συνέχεια

- Pagel, B., H. Six, et al. (May 1993). Towards an Analysis of Range Query Performance. Proc. of ACM SIGACT-SIGMOD-SIGART Symposium on Principles of Database Systems (PODS), Washington, D.C.
- Robinson, J. T. (1981). The k-D-B-Tree: A Search Structure for Large Multidimensional Dynamic Indexes. Proc. ACM SIGMOD.
- Roussopoulos, N., S. Kelley, et al. (May 1995). Nearest Neighbor Queries. Proc. of ACM-SIGMOD, San Jose, CA.